

BIG

BROTTSFÖREBYGGARNA I GÄVLE

VERKSAMHETS- PLAN 2022

VERKSAMHETSPLAN 2022

Brottsförebyggarna i Gävle (BIG) utgår i sitt arbete från att olika former av destruktivt beteende, från barn och ungdomars sida, bottnar i att de inte fått eller får sina grundläggande sociala behov tillfredsställda.

Det mest framgångsrika sättet att förebygga missbruk, kriminalitet, social utslagning och utanförskap är att stärka individen genom ett främjande arbete som syftar till att höja dennes självkänsla, självkänedom och förmåga att i samspel med andra forma sitt eget liv utifrån egna förutsättningar och idéer. Det sker genom skapandet av mötesplatser där det finns möjlighet att bygga positiva relationer med vuxna och jämnåriga.

Ledord för all vår verksamhet är:

- en gemensam värdegrund
- samverkan
- helhetssyn
- långsiktighet

Arbetssätt

Vår roll är att i första hand stödja de vuxna som i olika sammanhang möter barn och ungdomar till och med gymnasieåldern. Detta genom att utveckla och stärka deras kompetens och medverka till att skapa arenor för samarbete.

BIG skall alltså vara ett stöd till ordinarie verksamhet när den genomför olika insatser, dvs. inte gå in och ta över, då detta oftast är kontraproduktivt. Våra insatser kan rikta sig till föräldrar, personal från förskolan, skolan, fritidsgårdarna, polisen, socialtjänsten, föreningsledare, ledare inom idrottsrörelsen, vuxenvandrargrupper m fl.

Arbetsmetoder:

- utbildning
- samverkan
- information
- konsultation
- coachning
- omvärldsbevakning samt att förmedla forskningsresultat

Vision

Gävle ska vara en trygg och inkluderande kommun för samtliga barn och ungdomar att växa upp i.

Styrdokument

BIG:s mål vilar på de värden som kommer till uttryck i FNs barnkonvention, de olika nämndernas styrdokument, uppdrag och mål, skolans olika läroplaner och lagar, diskrimineringslagen, de nationella folkhälsomålen och Riksidrottsförbundets styrdokument "Idrotten vill".

Mål

De övergripande målen med BIG:s insatser är att tillfredsställa barns och ungdomars behov av att bli sedda, hörda och bekräftade, men också av att finnas i ett sammanhang och möta gränser. De kortsiktiga målen formuleras utifrån de olika insatser vi gör.

Uppföljning

Verksamheten följs upp vid BIG-gruppens och ledningsgruppens möten.

Utvärdering

I huvudsak så är det BIG:s stöd till den ordinarie verksamheten och hur värdefullt man upplever det stödet som kan utvärderas när vi utvärderar BIG:s insatser. Den ordinarie verksamheten har i sin tur ansvar för att utvärdera sina egna insatser. För BIG är givetvis utfallet av dessa utvärderingar intressant att förhålla sig till och kan vara vägledande för nya insatser riktade till verksamheten.

Ekonomi

Verksamheten finansieras av samtliga huvudmän. Lokal för verksamheten tillhandahålles av Gavlefastigheter AB.

Organisation och ledningsgrupp

- Anna-Karin Wågberg Sperring, Styrning och stöd Gävle, ordförande.
- Patric Falk, Styrning och stöd Gävle
- Jens Gagge, Styrning och stöd Gävle, Säkerhetsenheten.
- Måns Jennehag, Polisen Gävle.
- Anne Jäder, Utbildning Gävle.
- Hanna Krantz, Livsmiljö Gävle.
- Malin Köhler, Polisen Gävle
- Pelle Matton, gruppledare BIG.
- Camilla Nässbjer, Vårld Gävle.

BIG är en del Gävle kommuns brottsförebyggande arbete.

Figur 1 föreställer BIGs arbetsgrupp.

Personal från vänster

- Pelle Matton, gruppledare, Utbildning Gävle
- Nanny Hörnqvist, Vårld Gävle.
- Jonas Norström Pettersson, Livsmiljö Gävle.

TRYGGARE SKOLA

Trygghetsarbetet inom förskolan och skolan

Figur 2 föreställer lekande, skrattande barn.

Det övergripande målet med trygghetsarbetet är att skapa trygga och goda lärandemiljöer. Tyngdpunkten ligger på främjande och förebyggande insatser. BIG fortsätter att stödja skolor och förskolor i deras arbete med att främja

likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, vilket är en del av trygghetsarbetet.

- BIG skall verka för att chefer och andra befattningshavare inom förskolan och skolan formulerar sitt behov av stöd. BIG genomför därefter olika stödinsatser.
- Alla chefer har möjlighet att få personligt stöd i trygghetsarbetet. Vi har ett coachande förhållningssätt vid dessa insatser.
- Vi sprider forskningsresultat och annat material, som berör värdegrundsfrågorna, till chefer och personal.

Gävlemodellen - skolans arbete mot mobbing

Figur 3 föreställer ett barn som sitter med ryggen mot en vägg med uppdragna knän och nedsänkt huvud.

Syftet med Gävlemodellen (GM) är att förena Skolverkets forskningsresultat som presenteras i rapporten ”Utvärdering av metoder mot mobbing”, med de krav som ställs på verksamheten i skollagen, diskrimineringslagen och läroplanen.

GM är inte ett färdigt program, utan respektive skolas insatser utgår från den egna skolans förutsättningar och aktuella behov. GM är ett samarbete

mellan UG, BIG och Högskolan i Gävle (HIG).

Vi skall genom vår gemensamma praktikinära forskningsansats fortsätta att utveckla samarbetet med HIG.

Vi fortsätter med kontinuerligt stöd till och fortbildning av grund- och gymnasieskolans personal.

Insatser riktade till grundskolan och gymnasieskolan:

- Vi bjuder in skolledarna två gånger per läsår för enskild uppföljning av arbetet på den egna enheten. Vi använder oss av en modell med självskattning och reflektion.
- Vi kan skapa specialanpassade insatser utifrån verksamhetens behov.
- BIG förser Trygghetsteamerna, Personalutbildarna och skolledarna fortlöpande med nya forskningsrön och material mm.
- BIG kommer att genomföra ett antal nätverksträffar för skolledare, Trygghetsteam och Personalutbildare. Träffarna syftar till erfarenhetsutbyte och kunskapspåfyllnad.
- Vid varje terminsstart genomför vi introduktionsutbildningar för nyanställda skolledare.
- Vid varje terminsstart genomför vi introduktionsutbildningar för nyanställd personal.
- Vid varje terminsstart genomför vi kompletterande utbildningar för de nya personer som skall verka som Personalutbildare.
- Vid varje terminsstart genomför vi kompletterande utbildningar för de nya personer som skall ingå i skolornas Trygghetsteam.
- För att stödja skolorna med en bra kartläggning så har vi omarbetat Skolverkets enkätundersökning. Samtliga elever i grundskolan, ca 12 000, kommer att genomföra kartläggningen v.12 och v.42. Resultatet från kartläggningen bildar underlag för vilka insatser som respektive skola skall genomföra. Gymnasieskolorna administrerar själva sina kartläggningar.

- I samarbete med Bo-Erik Simonsson, kvalitetsutvecklare vid Utbildning Gävle, kommer vi i samband med att enkätresultatet presenteras erbjuda skolledarna stöd i hur man kan tolka resultatet.

GÄVLEMODELLEN

- 3. Styrdokument**
- FN:s Barnkonvention
 - Läroplanen kap.1.2
 - Skollagen kap.1, 5, 6
 - Diskrimineringslagen
 - Trygghetsplan UG
 - Arbetsmiljölagen
 - Brottsbalken
 - Socialtjänstlagen
 - Verksamhetens egna styrdokument

- 4. Forskningsresultat**
Bakgrund
- Övergripande faktorer:**
- Systematik
 - Hela skolan-ansats
 - Skolklimat
 - Elevers delaktighet
- Frångångsfaktorer:**
- Elever, aktiviteter för trivsel
 - Kartläggning, uppföljning, utvärdering
 - Trygghetsteam
 - Åtgärder mobbade/mobbare
 - Personalutbildning
 - Rastvaktssystem
 - Rel. främj. insatser mellan elever
 - Ordningsregler
 - Disciplinära strategier
 - Dokumentation av ärenden

- 5. Implementering**
- Hela skolan ansats, all personal
 - Strategimöte 1
 - Trygghetsteam
 - Personalutbildare
 - Kartläggning
 - Strategimöte 2
 - Utvärderings o planeringsdag
 - Processinriktade stödmaterial
 - Systematiskt kvalitetsarbete
 - Trygghetsplan
 - Trygghetspärmen

1. Målbild
Skapa ett gott skolklimat fritt från kränkningar, trakasserier, diskriminering och i en förlängning mobbning

2. Sammanfattning
Styrdokument + Forskning + Kartläggning =
Insatser o förhållningssätt
Systematiskt kvalitetsarbete = alla skolor "sin egen" GM

- 6. Trygghetsplan**
- Främjande insatser
 - Aktiva åtgärder / förebyggande arbete
 - Kartläggning
 - Analys, orsaker, slutsatser, mål
 - Åtgärder, förebyggande/främjande
 - Uppföljning och utvärdering
 - Dokumentation
 - Inflytande elever/personal
 - Upptäcka, anmäla
 - Utredande och åtgärdande

- 7. Långsiktigt stöd**
- Enkätkartläggning 2 ggr/år
 - Nätverksträffar 2 ggr/år för:
 - Skolledare
 - Trygghetsteam
 - Personalutbildare
 - Enskild uppföljning med skolledare 2 ggr/år
 - Kompletterande digitala insatser för:
 - Nyanställd personal
 - Nya skolledare
 - Trygghetsteam
 - Personalutbildare

- 8. Forskning o ständig utveckling**
- Sammanfatta o sprida nya forskningsrön
 - Omsätta nya forskningsrön i våra insatser
 - Egen forskning tillsammans med HIG
 - Sprida goda exempel mellan skolor

- 9. Omfattning**
- Alla kommunala skolor och flertalet av friskolorna
 - 500 "nyckelpersoner" driver detta arbete
 - 13.000 elever F-3, 4-9, gy 1-3 är berörda
 - Hösten 2020 är Gävle (åk 4-9) 40% bättre än riket 2011

Figur 4 föreställer Gävlemodellens struktur och olika insatser.

Främjande arbete i skolan med normkritiskt perspektiv

Figur 5 föreställer ett fält fullt av blommor i olika färger som ser ut som en regnbåge.

BIG erbjuder skolpersonal en utbildning som ger verktyg för hur man kan arbeta med främjande insatser och ett normkritiskt perspektiv i skolan.

Främjande arbete syftar till att skapa en skola där alla elever kan växa, trivas och utvecklas, d.v.s. en skola med ett gott skolklimat.

Ett normkritiskt förhållningssätt handlar om att synliggöra och ifrågasätta normen, att få syn på de osynliga regler och förväntningar som styr oss samt att granska den egna positionen utifrån de rådande normerna.

Barn och ungas liv på nätet

Figur 6 föreställer skärmen på en mobiltelefon med ett antal olika appar för sociala medier t.ex. Facebook, Snap Chat och Tiktok.

- BIG kommer att erbjuda utbildning och information till föräldrar och pedagoger i frågor som handlar om barn och ungas liv på nätet. Utbildningen sker på respektive förskole- och skolenhet.

- Vi erbjuder en digital insats med tillhörande årskursanpassade arbetsmaterial som handlar om hur skolan kan arbeta med att förebygga och åtgärda kränkningar på nätet.

Insatsen vänder sig till alla Trygghetsteam, Personalutbildare och skolledare i grundskolan och gymnasiet. Material och länkar till utbildningen skickades ut till alla grund- och gymnasieskolor så att skolorna själva ska kunna välja när de önskar gå den.

Nätverksträffar för elevrådsansvariga

Vi kommer att organisera nätverksträffar för kunskapspåfyllning och erfarenhetsutbyte mellan de vuxna som stödjer skolornas elevråd.

Orosamtal med föräldrar

Figur 7 föreställer en nalle som sitter ensam på en lerig väg och tittar bort i fjärran.

BIG kommer i samverkan med socialtjänsten bjuda in personal från skola och förskola till utbildningen "Tala om oron". Utbildningen syftar till att ge redskap för hur man talar med föräldrar när man känner oro för deras barn. Syftet är också att ge en fördjupad kunskap om anmälningsplikten och socialtjänstens stödinsatser.

Trygghetsarbete i förskolan

Vi kommer även att erbjuda utbildningsinsatser som syftar till att ge stöd i förskolornas trygghetsarbete. Det kan handla om förebyggande arbete mot kränkningar och diskriminering, normutmanande arbetssätt och anknytning i förskola. Vi kommer även att i samarbete med rektorer från förskolan, utveckla vårt långsiktiga trygghetsarbete i förskolorna.

Trygghetscirkeln

En representant i BIGs arbetsgrupp kommer i samarbete med elevstödet och socialtjänsten att fortsätta arbetet med Trygghetscirkeln. Trygghetscirkeln är ett föräldrastödsprogram som syftar till att stärka anknytning mellan förälder och barn och lyfta fokus från barns beteende till barns behov. Trygghetscirkeln är även mycket användbart för personal inom förskola och skola. Utbildningarna kommer därför främst vända sig till personal.

Gruppstärkande arbete i skolan

BIG kommer att erbjuda en utbildning för skolpersonal som syftar till att stärka trygghet, tillit och samarbete i elevgrupper. Utbildningsdagen bygger på praktiska övningar.

Våldsprevention

Figur 8 föreställer en våldspyramid, dvs en beskrivning av våldets olika delar och dess möjliga utveckling om ingen säger stopp.

Våld tar sig många uttryck och former, bland annat i form av kränkningar, jargong och skojbråk. Det börjar ofta med sådant som vi inte direkt uppfattar som våld utan som på grund av normer och förväntningar har normaliserats. Forskning visar att våld går att

förebygga och vi vill arbeta för att våld aldrig uppstår.

- Vi kommer, i samarbete med Enheten för Social hållbarhet och Elevhälsan, att erbjuda utbildning för skolpersonal i det våldsförebyggande programmet Mentorer i våldsprevention, (MVP). Programmet bygger på utbildning och dialog med elever i frågor som rör, våld, genus och åskådarperspektiv. MVP är anpassat för högstadiet och gymnasiet.
- Vi kommer i samarbete med Enheten för Social hållbarhet att erbjuda utbildning för skolpersonal i det våldsförebyggande programmet ”Agera tillsammans”. Programmet bygger på utbildning och dialog med elever i frågor som rör, våld, genus och åskådarperspektiv. Agera tillsammans är anpassat för mellanstadiet.

- Vi kommer verka för att öka fritidsgårdspersonal och föreningsledares kunskap om våld och machokultur och hur de kan arbeta förebyggande kring dessa frågor.

Drogförebyggande arbete

- ”Tobaksfri duo” är en vetenskapligt utvärderad metod där man som elev på högstadiet skriver kontrakt med en vuxen. Båda förbinder sig att vara tobaksfria under hela högstadieperioden. Vi kommer att verka för att fler elever på högstadiet ska välja att gå med i Tobaksfri duo.
- BIG kommer att i samarbete med kommunens drogsamordnare utbilda skolpersonal i frågor som rör alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT).
- BIG kommer, i samarbete med andra drogförebyggande aktörer i Gävle, arrangera ”Jag Brinner”.
Det är en inspirationsdag för ungdomar som syftar till att väcka engagemang i arbetet mot alkohol och andra droger.
- Fritidsgårdarnas föreståndare och personal kommer att erbjudas en utbildningskväll kring ämnet droger. Insatsen kommer att ske i samarbete mellan Drogfri skola, fältgruppen och BIG.

Figur 9 föreställer en logotype för Jag brinner konferensen

TRYGGARE FRITIDSMILJÖ

- BIG ingår i arbetsgruppen för ”Shanazi hjältar Gävle”. Syfte är att rekrytera och utbilda ungdomar som lever i hederskulturer och vill skapa en förändring. Deras uppgift blir att agera förebilder och föra en dialog med ungdomar och vuxna som lever i en hedersrelaterad kontext. Målet är att på så vis få till en attitydförändring.

Idrottsrörelsen och övriga föreningslivet

- Vi kommer att erbjuda utbildning för ledare inom föreningslivet, bland annat för unga ledare som håller i lov aktiviteter för barn. Fokus i insatsen kommer att ligga på ledarskap och förhållningssätt som stärker friskfaktorerna kring barn och ungdomar.

- BIG erbjuder stöd till idrottsrörelsen och övriga föreningslivet i deras trygghetsarbete.
- BIG kommer att närvara på möten med områdesgrupper samt medborgardialoger för att möta upp föreningslivet. BIG sitter även med i styrgruppen för alla de olika områdesgrupperna.

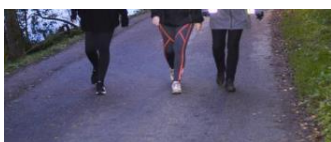

Figur 10 föreställer fyra tecknade figurer som håller i varsin pusselbit, vilken sitter ihop med de andras bitar.

Samordning riskhelger

Vi samordnar arbetet vid de så kallade ”riskhelgerna”, sista april och grundskolans skolavslutning. Medverkar gör polisen, socialtjänsten, vaktbolag, vuxenvandrargrupper med flera.

Vuxenvandrargrupper i stadsdelarna

Figur 11 föreställer tre personer som är ute och vuxenvandrar.

BIG stödjer vuxenvandrargrupperna i de olika stadsdelarna genom samverkan och olika utbildningsinsatser.

Vi kommer även att verka för att nya vuxenvandrargrupper inrättas efter behov.

Fritidsgårdarna

- Vi kommer att delta i de kontinuerliga fritidsgårdsföreståndarträffarna.
- BIG erbjuder stöd till fritidsgårdarnas föreståndare och personal i deras trygghetsarbete genom bland annat kontinuerliga möten med föreståndarna och utbildningsinsatser till personalgrupperna.

Medling vid brott

BIG fungerar som samordnare för Gävle kommuns medlingsverksamhet.

Nätverksledare

Syftet med ett nätverksmöte är att ge stöd till en familj eller en utsatt ungdom kring frågor som de upplever problematiska. En nätverksledare tar emot förfrågningar, planerar förmöte, bjuder in till nätverksmöte och leder mötet. Till nätverksmötet bjuds både brukarens professionella och privata nätverk in. En representant i BIG:s arbetsgrupp arbetar som nätverksledare i socialtjänstens nätverkslag.

Barngrupp på Grinden

En representant på BIG kommer under året att leda barngrupp på förebyggande enhetens verksamhet Grinden. Här får barn som till exempel har föräldrar som har ett missbruk en möjlighet att träffa andra barn i samma situation för att bland annat prata om sina upplevelser och hitta på roliga saker tillsammans.

Gävle den 2021-01-18

Anna-Karin Wågberg
Sperring Styrning och
stöd Gävle, ordförande

Patric Falk
Styrning och stöd Gävle

Jens Gagge
Säkerhetsenheten
Styrning och stöd Gävle

Måns Jennehag
Polisen Gävle

Anne Jäder
Utbildning Gävle

Hanna Krantz
Livsmiljö Gävle

Malin Köhler
Polisen, Gäve

Pelle Matton,
gruppledare BIG

Camilla Nässbjer
Välfärd Gävle

